
Profesor: Studenti seděli na židličích z kina a psali na klíně

Profesor: Studenti seděli na židličích z kina a psali na klíně

Janov - Když přišel v roce 1946 z Prahy do Plzně, nevěděl o městě vůbec nic. „Věděl jsem jen, že je tady pivovar, Škodovka, a že leží na soutoku čtyř řek,“ vypráví devětaosmdesátiletý profesor Jaroslav Kos.

Rodák z Pelhřimovska, který v roce 1947 spoluzakládal plzeňskou pobočku Lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Tehdy byl jmenován vedoucím Anatomického ústavu na nově založené Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Plzni.

„Byla to hrůza, úplné galeje, nezastavili jsme se celý den a pracovali 24 hodin denně. Nejdřív v Praze a potom znovu v Plzni,“ popisuje lékař, který je autorem 126 odborných prací, publikovaných doma i v zahraničí. Je nositelem celé řady vysokých lékařských ocenění. Na zámku v Libochovicích včera slavnostně převzal nejvyšší ocenění České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně, které tato sdružení uděluje každý rok za mimořádné zásluhy o rozvoj oboru a za celoživotní vědeckou tvorbu.

* Co pro vás udělení ceny znamená?

Nevěděl jsem, že společnost uděluje tuto cenu. Vím ale, koho tato společnost sdružuje a proto si jí nesmírně vážím a je to pro mě prestižní záležitost. Všechny své ceny a uznání, které jsem za celý život nashromáždil, jsem věnoval Oblastnímu archivu v Plzni.

* Narodil jste se v Dobré Vodě u Pelhřimova, jak jste se dostal do Plzně?

Vystudoval jsem reálné gymnázium v Pelhřimově a šel studovat medicínu do Prahy. Měl jsem to štěstí, že jsem dostal sociální stipendium a v Praze mohl bydlet na Hlávkových kolejích. Moje studia však přerušila válka.

* Co jste dělal po válce?

V době Pražského povstání, devátého května jsem jel s Červeným křížem do Mírova, kde měli esesáci shromaždiště zatčených Židů. Odtud jsme odváželi nemocné. Tehdy se ještě všude střílelo. Byl to hrozný zážitek. Další den už jsem ale znovu jel do koncentračního tábora Terezín. Při cestě zpět jsem se zastavil v Praze za profesorem Borovanským, u kterého jsem před válkou studoval. Chtěl jsem vědět jak to vypadá s vysokými školami. Dozvěděl jsem se, že české univerzity byly předělány na německé školy nebo kliniky. Na mnoha budovách se podepsala válka a bombardování Prahy. Profesor Borovanský mi řekl, že v červnu začne mimořádný letní semestr, aby se dohnala ztráta. Tehdy bylo málo doktorů, a ta místa se musela co nejlépe zaplnit. Taky nebyla žádná skripta. Žádní učitelé. Žádní odborníci. Já jsem začal dělat zastupujícího asistenta. Dopoledne jsme se učili my, odpoledne jsme dělali přednášky mladším kolegům z nižších ročníků. Svoji první přednášku jsem měl 8. července 1945.

* To byla první přednáška v Praze a kdy přišla Plzeň?

Začátkem října 1945 byl v Praze zápis k přijímacím zkouškám do dalšího semestru. Na medicínu se přihlásilo 3730 studentů. Před válkou se hlásilo přibližně 150 posluchačů. Tady na to vůbec nebyly dimenzované posluchárny. Tehdy přišli s nabídkou Plzeňáci a Hradečáci, aby v jejich městech byly zřízeny pobočky Lékařské fakulty Univerzity Karlovy. Prezident Beneš k tomu dal svolení.

* A vy jste začal vyučovat v Plzni...

Když jsem poprvé přijel, nevěděl jsem o Plzni vůbec nic. Věděl jsem o pivovaru a o Škodovce a že je na soutoku čtyř řek. Na Mikuláše 1946 jsem sedl na vlak a poprvé vyrazil do Plzně. Na nádraží jsem se ptal, kde je fakulta. Dlouho to nikdo nevěděl. Nakonec jsem k ní trefil.

* V jakém stavu byla budova?

Vrátný mi otevřel a ozvalo se kejhání husí, které si tady pěstoval na přilepšenou. Uvnitř bylo spousta stavebního materiálu, v místnostech byly vytrhané parkety. Učit se tam nedalo. Potkal jsem stavbyvedoucího, který mě prosil, abych zde nedělal žádné velké změny. Že se budova brzy vrátí původnímu majiteli a za pár let se budeme všichni stěhovat do novostavby. Nikdy jsme se nikam nestěhovali. V budově se učí od 8. ledna 1947 dodnes.

* Jaké byly vaše začátky v Plzni?

Bylo to samozřejmě hodně těžké. Ale měl jsem vynikající studenty. Oni šest let čekali na to, aby mohli začít studovat. Odcházel z přednášky a potom jsme společně opravovali budovu. V posluchárně byly lavice z biografu, studenti si psali přednášky na klíně. Tabule byla opřená o zeď. O žádných projekcích na plátno nemohla být řeč. Měl jsem barevné křídly, a to o čem jsem mluvil jsem kreslil na tabuli. Kde je který vaz, jak vypadá kost, kam se upínají vazy. Takhle se to muselo dělat, protože jsme neměli knížky.

* Máte za sebou více než šedesátiletou pedagogickou praxi. Změnil se během těch let přístup mladých lidí ke studiu? Já myslím, že ne. Co pamatuju, tak vždycky byli studenti, kteří byli aktivní, s velkým zájmem o studium. Potom byli také ti co se jen poflakovali, kteří si mysleli, že studiem jen tak proplují a nějak to dopadne. U zkoušek si mysleli, že mě udundají, ale Kosáček se udundat nikdy nenechal.